

دوازده پیام مدیریتی از حضرت علی(ع) و معادل سازی در علم مدیریت

یادداشت ویژه به قلم بابک محمدزاده علمداری - پژوهشگر و دکتری
مدیریت دولتی و سردبیر اعتدال آذربایجان

اعتدال آذربایجان / بسیاری از اصول اولیه و مهم مدیریت، قبل از
اینکه توسط اندیشمندان غربی و طی قرن ۱۹ به بعد تئوریزه و تدوین
و در قالب علم جدید مدیریت ارائه شود، در نهج البلاغه و دیگر اسناد
منتسب به حضرت علی (ع) بصورت اجمالی و مصداقی بیان شده بود لیکن
اندیشمندان متأخر اسلامی و از جمله در ایران، نتوانستند آنها را
در قالب فرضیات علمی استخراج و ارائه دهند.

در اینجا نگاهی اجمالی به دوازده پیام مدیریتی از امیرالمؤمنین
علی(علیه السلام) و معادل آنها در علم مدیریت = که قرن ها بعد در
غرب تدوین و نشر جهانی شد-، می اندازیم تا اهمیت و اصالت نکات
مدیریتی مستور و آشکار در حکمت علوی مبرهن شود و لزوم تدوین جامع
آنها و متعاقبا عمل به آن در حکمرانی از جمله در کشورمان که
دبنال پیاده سازی حکومت علوی هستیم، مشخص شود.

- ۱ _ به جای ازدیاد کارها به تداوم صحیح آنها بیندیشید. (حکمت
۲۷۰) / معادل آن در علم مدیریت : اصل «اثربخشی بجای پرکاری»
- ۲ _ برای رسیدن به هدفها و مقامهای بلند، همّت بلند داشته باشید.
«خطبه ۲۱۱» / معادل آن در علم مدیریت : تاکید بر عامل انگیزش در
رفتار سازمانی
- ۳ _ از تجارب و اندرزها پند بگیریید و از آنها بهره برداری کنید تا

دچار نقص نشوید . «خطبه ۱۷۵» / معادل آن در علم مدیریت : مدیریت دانش

۴ _ از شدت سختی نهراسید، زیرا هراس، شکننده‌تر از خودِ کار است و به گشایش امور امیدوار باشید. «حکمت ۱۶۶ و ۲۴۶» / معادل آن در علم مدیریت : اصل «ایمان در هدف»

۵ _ اگر به انجام مسئولیتی گردن نهادید، به آن وفا کنید. «حکمت ۳۲۷» / معادل آن در علم مدیریت: رکن «مسئولیت پذیری»

۶ _ هیچ وقت کارهای اهم را فدای امور مهم نکنید. «حکمت ۲۷۱» / معادل آن در علم مدیریت : اصل «اولویت بندی اهداف»

۷ _ پیش از پذیرش هر کاری، به دانش آن مجهز شوید. «حکمت ۴۳۹» / معادل آن در علم مدیریت : اصل تخصص

۸ _ خویشتن را اصلاح کنید تا خداوند کارهای شما را اصلاح کند. «نهج البلاغه» / معادل آن در علم مدیریت : تقریباً معادلی وجود ندارد (علم مدیریت غربی قائل به دخالت قوای غیرمادی در امور نیست)

۹ _ پست‌ها، امانت و وسیله خدمتگزاری‌اند، نه منبع بهره‌برداری. «خطبه ۱۳۱» / معادل آن در علم مدیریت : دو رکن «پاسخگویی» و «سلامت»

۱۰ _ پست‌ها میزان آزمایش شمايند، بکوشید تا سربلند بیرون آیید. «خطبه ۳۳» / معادل آن در علم مدیریت : اصل نظارت (البته مدیریت غربی، نظارت را فقط مقید به دو نوع سازمانی و بیرونی میدانند و نظارت الهی را نادیده می‌گیرد)

۱۱ _ مشورت‌پذیر باشید، اگر مشورت نکنید، تباه می‌شوید. «نامه ۶۹» / معادل آن در علم مدیریت : کار تیمی

۱۲ _ با زیردستان خود مانند پدری مهربان رفتار کنید. «نامه ۶۹» / معادل آن در علم مدیریت : رهبری بجای مدیریت - رهبری تحول آفرین